

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Відокремлений структурний підрозділ
«Педагогічний фаховий коледж
Львівського національного університету імені Івана Франка»

В.о. директора Коледжу О.І. Сурмач

« 31 » серпня 2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОСНОВИ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ

Назва

Галузь знань **01 Освіта / Педагогіка**

Спеціальність **013 Початкова освіта**

Статус дисципліни нормативна
Нормативна (вибіркова)

Циклова комісія **викладачів фахових дисциплін початкової освіти**

Дані про вивчення дисципліни

Форма навчання	Курс	Семестр	Загальний обсяг дисциплін	Кількість годин						Вид семестрового контролю		
				Аудиторні заняття					Самостійна робота	Курсова робота	Залік	Екзамен
				Кредити ЄКТС	Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття				
Денна	II	IV	90/3	40	20			20	50		4	

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми та навчального плану підготовки **фахового молодшого бакалавра**
Освітньо-професійний ступінь

Розробники:

Підпис

Л.Я.Гриньо

Ініціали та прізвище викладача (науковий ступінь та вчене звання)

Затверджено на засідання циклової комісії **викладачів фахових дисциплін початкової освіти**
Протокол № 1 від 30 серпня 2021 р.

Голова циклової комісії

Підпис

Г.В.Подановська

Ініціали та прізвище

Схвалено на засіданні Педагогічної ради Коледжу.

Протокол № 1 від 31 серпня 2021 р.

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою викладання навчальної дисципліни «Основи інклюзивної освіти» є ознайомлення студентів із підходами держави та суспільства до організації освіти дітей, які мають порушення психофізичного розвитку, основними поняттями інклюзивної освіти, особливостями та закономірностями розвитку різних категорій осіб з психофізичними порушеннями, а також диференційованими та індивідуальними механізмами та прийомами корекційного навчання і виховання кожної із категорій дітей; засвоєння теоретико-методологічних, нормативно-правових та організаційно-методичних засад інклюзивної освіти.

Предмет: теорія і практика навчання, виховання і розвитку дітей з особливими освітніми потребами.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни є:

- сформувати позитивне професійне та загальнолюдське ставлення до осіб з вадами психофізичного розвитку; готовність професійно здійснювати моніторинг їхнього розвитку, своєчасно виявляти відхилення та здійснювати правильний психолого-педагогічний супровід дітей, що потребують корекції психофізичного розвитку.
- формувати у студентів навички та вміння творчо засвоювати професійні знання на практиці;
- організувати самостійну роботу студентів щодо закріплення та розширення наукових знань з дисципліни за підручниками, навчальними і методичними посібниками, періодичними виданнями з фаху, іншими літературними джерелами;
- формування уявлення про значущість своєчасного виявлення порушень у розвитку в дітей, шляхи та способи попередження, діагностики та корекції відхилень у дітей раннього і дошкільного віку;

Заплановані результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

- особливості розвитку дітей з психофізичними порушеннями, інклюзивний підхід до навчання дітей з особливими потребами;
- психолого-педагогічну характеристику дітей з різними порушеннями психофізичного розвитку та особливості роботи з ними в умовах інклюзивної освіти;
- зміст та форми роботи з родинами, які виховують дітей з вадами психофізичного розвитку;
- теоретико-методологічні та нормативно-правові засади інклюзивної освіти;

вміти:

- здійснювати інклюзивний підхід до навчання дітей з особливими потребами;
- вміти використовувати ефективні стратегії взаємодії з різнопрофільними фахівцями та батьками дітей з особливими потребами;
- здійснювати необхідні адаптації/модифікації курикулуму й методики викладання;
- вміти розробляти індивідуальні навчальні плани та програми для дітей з особливими освітніми потребами на основі визначення їхніх потреб;
- реалізовувати підходи диференційованого викладання та оцінювання навчальних досягнень та розвитку дітей з особливими освітніми потребами;

Студент набуде компетентностей:**1. Загальні компетентності**

ЗК3 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК4 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК5 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК6 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК7 Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

2. Спеціальні компетентності

СК10 Здатність до активного залучення батьків до освітнього процесу на засадах партнерства.

СК11 Здатність до роботи в команді з профільними фахівцями для надання додаткової підтримки особам з особливими освітніми потребами.

СК12 Здатність до організації здоров'язбережувального, безпечного, розвивального, інклюзивного освітнього середовища.

СК13 Здатність усвідомлювати особисті відчуття і почуття, управляти власними емоційними станами.

СК14 Здатність до усвідомлення потреби в саморозвитку з метою набуття додаткових професійних компетентностей.

Результати навчання

РН 8. Забезпечувати підтримку особистісного розвитку дитини в освітньому процесі.

РН 11. Створювати безпечні, психологічно комфортні умови освітнього процесу, використовувати прийоми попередження та протидії булінгу, надавати домедичну допомогу.

РН 12. Складати індивідуальну програму розвитку дитини з особливими освітніми потребами та знаходити оптимальні шляхи її реалізації.

РН 14. Враховувати при створенні освітнього середовища індивідуальні потреби учнів.

РН 15. Розуміти мету, систему цінностей та завдання професійної діяльності вчителя, та усвідомлювати свою роль (місію) як педагога початкової освіти.

Зміст дисципліни:

Змістовний модуль 1.

Методологічні та законодавчо-нормативні засади інклюзивної освіти

Тема 1. Діти з порушеннями психофізичного розвитку як суб'єкт корекційної освіти.

Сутність та класифікація порушень психофізичного розвитку. Причини порушень психофізичного розвитку. Особливості процесу аномального розвитку.

Тема 2. Нормативно-правове забезпечення корекційно-реабілітаційної допомоги дітям з порушеннями психофізичного розвитку.

Нормативно-правові документи, які забезпечують корекційно-реабілітаційну допомогу дітям з особливими потребами.

Розкрити завдання, які ставить ООН і Саламанська декларація перед освітою осіб з особливими потребами. Визначити шляхи, якими можна досягти рівного доступу до якісної освіти. Охарактеризувати основні негативні фактори, що створюють труднощі для впровадження інклюзивного виховання.

Саламанська декларація. Закону України «Про спеціальну освіту».

Тема 3. Сучасна система освітньо-корекційних послуг в Україні.

Диференціація системи закладів для дітей, що потребують корекції психофізичного розвитку. Принципи відбору дітей у спеціальні заклади. Діяльність та функції ПМПК.

Тема 4. Комплексний підхід до корекційно-розвивальної роботи.

Наукові основи комплексного підходу до корекційно-реабілітаційної роботи. Загальні принципи побудови колекційного процесу. Методи, засоби, форми корекційної роботи. Основні напрямки педагогічної корекції.

Тема 5. Соціальна реабілітація як важлива галузь соціалізації осіб з обмеженими можливостями.

Сутність і зміст соціальної реабілітації. Основні напрями та принципи побудови процесу соціальної реабілітації. Технології соціальної реабілітації з різними категоріями осіб з обмеженими можливостями.

Контроль знань матеріалу Модуля 1.

Змістовний модуль 2.

Організація навчально-виховного процесу в інклюзивному класі.

Тема 6. Моделі інклюзивної освіти дітей з особливими освітніми потребами.

Базові моделі інклюзивної освіти. Принципи корекційно-педагогічної роботи в інклюзивному навчальному закладі. Рекомендації вчителям загальноосвітніх шкіл для успішної роботи з дітьми, які мають особливі освітні потреби.

Тема 7. Моделювання освітнього простору в закладі освіти з інклюзивною формою навчання

Доступність і концепція універсального дизайну як важливі принципи інклюзивної освіти. Правове забезпечення архітектурної доступності в Україні. Критерії доступності. Компенсаторні та допоміжні засоби для дітей з особливостями розвитку.

Тема 8. Психолого-педагогічний супровід дитини з ООП.

Команда психолого-педагогічного супроводу (КППС) дитини з ООП.

Принципи роботи КППС. Функції членів команди КППС

Тема 9. Основні завдання, ролі та функції асистента вчителя

Функції асистента вчителя: організаційні, навчально-розвивальні, діагностичні, прогностичні, консультативні. Педагогічна етика. Компетентності асистента вчителя: знання, уміння, особисті характеристики. Формування ефективних стосунків між учителем та асистентом учителя. Роль асистента вчителя в забезпеченні навчальних та інших потреб учнів.

Тема 10. Курикулум навчального та корекційно-розвивального процесів.

Курикулум (навчально-методичне забезпечення інклюзивної освіти): визначення та складові. Державний стандарт для дітей з особливими освітніми потребами. Загальноосвітні, спеціальні та корекційно-розвивальні програми, їх адаптація та модифікація. Реалізація курикулуму в навчальному процесі.

Тема 11. Індивідуальна програма розвитку (ІПР) як умова надання якісних освітніх послуг учням з особливими освітніми потребами.

Функції індивідуальної програми розвитку. Структура ІПР. Команда з розробки ІПР. Залучення батьків і залучення учнів з особливими освітніми потребами до розробки ІПР.

Тема 12. Сутність і завдання оцінювання навчальних досягнень учнів з особливими освітніми потребами.

Завдання та функції контролю. Об'єкти, види, методи контролю. Оцінювання. Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів з особливими освітніми потребами початкової школи.

Тема 13. Роль батьків у впровадженні інклюзивної освіти.

Роль сім'ї в процесі інтегрування дитини з особливими освітніми потребами в загальноосвітнє середовище. Завдання батьків як членів навчальної команди. Налагодження стосунків з педагогами та персоналом школи. Допомога громадських організацій та соціальних служб. Батьки - активні учасники шкільної громади. Волонтерство та адвокатство батьків

Контроль знань матеріалу Модуля 2.

Підсумкове заняття

2. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва теми	Кількість годин				
	Денна форма навч.				
	Усього	Лекції	Лабораторні заняття	Практичні (семін.) заняття	СРС
IV семестр					
Змістовний модуль I					
Методологічні та законодавчо-нормативні засади інклюзивної освіти					
Тема 1. Діти з порушеннями психофізичного розвитку як суб'єкт корекційної освіти.	6	2			4
Тема 2. Нормативно-правове забезпечення корекційно-реабілітаційної допомоги дітям з порушеннями психофізичного розвитку.	6			2	4
Тема 3. Сучасна система освітньо-корекційних послуг в Україні.	6	2			4
Тема 4. Комплексний підхід до корекційно-розвивальної роботи.	6	2			4
Тема 5. Соціальна реабілітація як важлива галузь соціалізації осіб з обмеженими можливостями.	6			2	4
Контроль знань матеріалу Модуля 1.	2			2	
Змістовний модуль 2.					
Організація навчально-виховного процесу в інклюзивному класі.					
Тема 6. Моделі інклюзивної освіти дітей з особливими освітніми потребами.	6	2			4
Тема 7. Моделювання освітнього простору в закладі освіти з інклюзивною формою навчання.	8	2		2	4
Тема 8. Психолого-педагогічний супровід дитини з ООП.	6	2			4
Тема 9. Основні завдання, ролі та функції асистента вчителя.	8	2		2	4
Тема 10. Курикулум навчального та корекційно-розвивального процесів.	6			2	4
Тема 11. Індивідуальна програма розвитку (ІПР) як умова надання якісних освітніх послуг учням з особливими освітніми потребами.	8	2		2	4

Тема 12. Сутність і завдання оцінювання навчальних досягнень учнів з особливими освітніми потребами.	6	2			4
Тема 13. Роль батьків у впровадженні інклюзивної освіти.	6	2		2	2
Контроль знань матеріалу Модуля 2.	2			2	
Підсумкове заняття	2			2	
Разом за IV семестр	90	20		20	50

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Зміст лекційного курсу для студентів денної форми навчання IV семестр

№ з/п	Перелік тем лекцій	Кількість годин
1.	Діти з порушеннями психофізичного розвитку як суб'єкт корекційної освіти. Сутність та класифікація порушень психофізичного розвитку. Причини порушень психофізичного розвитку. Особливості процесу аномального розвитку.	2
2.	Сучасна система освітньо-корекційних послуг в Україні. Диференціація системи закладів для дітей, що потребують корекції психофізичного розвитку. Принципи відбору дітей у спеціальні заклади. Діяльність та функції ПМПК.	2
3.	Комплексний підхід до корекційно-розвивальної роботи. Наукові основи комплексного підходу до корекційно-реабілітаційної роботи. Загальні принципи побудови колекційного процесу. Методи, засоби, форми корекційної роботи. Основні напрямки педагогічної корекції.	2
4.	Моделі інклюзивної освіти дітей з особливими освітніми потребами. Базові моделі інклюзивної освіти. Принципи корекційно-педагогічної роботи в інклюзивному навчальному закладі. Рекомендації вчителям загальноосвітніх шкіл для успішної роботи з дітьми, які мають особливі освітні потреби.	2
5.	Моделювання освітнього простору в закладі освіти з інклюзивною формою навчання Доступність і концепція універсального дизайну як важливі принципи інклюзивної освіти.	2
6.	Психолого-педагогічний супровід дитини з ООП. Команда психолого-педагогічного супроводу (КППС) дитини з ООП. Принципи роботи КППС. Функції членів команди КППС.	2
7.	Основні завдання, ролі та функції асистента вчителя Функції асистента вчителя: організаційні, навчально-розвивальні, діагностичні, прогностичні, консультативні. Педагогічна етика.	2
8.	Індивідуальна програма розвитку (ІПР) як умова надання якісних освітніх послуг учням з особливими освітніми потребами. Функції індивідуальної програми розвитку. Структура ІПР.	2

9.	Сутність і завдання оцінювання навчальних досягнень учнів з особливими освітніми потребами. Завдання та функції контролю. Об'єкти, види, методи контролю. Оцінювання. Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів з особливими освітніми потребами початкової школи.	2
10.	Роль батьків у впровадженні інклюзивної освіти. Роль сім'ї в процесі інтегрування дитини з особливими освітніми потребами в загальноосвітнє середовище. Завдання батьків як членів навчальної команди. Налагодження стосунків з педагогами та персоналом школи.	2
	Разом за IV семестр	20

**Перелік практичних (лабораторних, семінарських) занять
для студентів денної форми навчання
IV семестр**

№ з/п	Тема практичного (лабораторного, семінарського) заняття	Кількість годин
1.	Нормативно-правове забезпечення корекційно-реабілітаційної допомоги дітям з порушеннями психофізичного розвитку. Нормативно-правові документи, які забезпечують корекційно-реабілітаційну допомогу дітям з особливими потребами. Розкрити завдання, які ставить ООН і Саламанська декларація перед освітою осіб з особливими потребами. Визначити шляхи, якими можна досягти рівного доступу до якісної освіти. Охарактеризувати основні негативні фактори, що створюють труднощі для впровадження інклюзивного виховання. Саламанська декларація. Закону України «Про спеціальну освіту».	2
2.	Соціальна реабілітація як важлива галузь соціалізації осіб з обмеженими можливостями. Сутність і зміст соціальної реабілітації. Основні напрями та принципи побудови процесу соціальної реабілітації. Технології соціальної реабілітації з різними категоріями осіб з обмеженими можливостями.	2
3.	Контроль знань матеріалу Модуля 1.	2
4.	Правове забезпечення архітектурної доступності в Україні. Критерії доступності. Компенсаторні та допоміжні засоби для дітей з особливостями розвитку.	2
5.	Роль асистента вчителя в забезпеченні навчальних та інших потреб учнів. Компетентності асистента вчителя: знання, уміння, особисті характеристики. Формування ефективних стосунків між учителем та асистентом учителя. Роль асистента вчителя в забезпеченні навчальних та інших потреб учнів.	2
6.	Курикулум навчального та корекційно-розвивального процесів. Курикулум (навчально-методичне забезпечення інклюзивної освіти): визначення та складові. Державний стандарт для дітей з особливими освітніми потребами. Загальноосвітні, спеціальні та корекційно-розвивальні програми, їх адаптація та модифікація. Реалізація курикулуму в навчальному процесі.	2

7.	Команда з розробки ІІР. Залучення батьків і залучення учнів з особливими освітніми потребами до розробки ІІР.	2
8.	Батьки - активні учасники шкільної громади. Допомога громадських організацій та соціальних служб. Допомога громадських організацій та соціальних служб. Батьки - активні учасники шкільної громади. Волонтерство та адвокатство батьків. Волонтерство та адвокатство батьків.	2
9.	Контроль знань матеріалу Модуля 2.	2
10.	Підсумкове заняття	2
	Разом за ІІІ семестр	20

Самостійна робота

Номер тижня	Тема самостійної роботи	К-сть Год.
1.	Особливості процесу аномального розвитку.	4
2.	Саламанська декларація. Закону України «Про спеціальну освіту».	4
3.	Принципи відбору дітей у спеціальні заклади.	4
4.	Основні напрямки педагогічної корекції.	4
5.	Принципи корекційно-педагогічної роботи в інклюзивному навчальному закладі.	4
6.	Компенсаторні та допоміжні засоби для дітей з особливостями розвитку.	4
7.	Педагогічна етика	4
8.	Структура ІІР	4
9.	Залучення батьків до розробки ІІР.	4
10.	Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів	4
11.	Завдання батьків як членів навчальної команди	4
12.	Волонтерство та адвокатство батьків	4
13.	Державний стандарт для дітей з особливими освітніми потребами	2
	Разом за ІІІ семестр	50

4. ПИТАННЯ, ЯКІ ВИНЕСЕНО НА ІСПИТ З ДИСЦИПЛІНИ

1 блок

1. Назвати об'єкт, предмет та завдання корекційної педагогіки.
2. Галузі корекційної педагогіки.
3. Типи спеціальних навчальних закладів для дітей з порушеннями психофізичного розвитку.
4. Психолого-медико-педагогічна консультація та її завдання.
5. Принципи відбору дітей в спец заклади та класи з інклюзивною формою навчання.
6. Види інтегрованого навчання осіб з порушеннями психофізичного розвитку.

7. Класифікація порушень психофізичного розвитку.
8. Причини порушень психофізичного розвитку.
9. Діяльність мультидисциплінарної команди в умовах освітнього закладу.
10. Причини виникнення ЗПР.
11. Класифікація затримки психічного розвитку за Лебединською.
12. Корекційні прийоми реалізації індивідуального підходу до дітей з затримкою психічного розвитку в умовах інтегрованого навчання.
13. Психолого-педагогічна характеристика дітей з ЗПР.
14. Особливості психофізичного розвитку дітей з вадами зору.
15. Організація корекційно-педагогічної роботи із дітьми з порушеннями зору.
16. Особливості психофізичного розвитку дітей з вадами слуху.
17. Організація корекційно-педагогічної роботи з дітьми з порушеннями слуху.
18. Особливості розвитку дітей з ДЦП.
19. Організація корекційно-педагогічної роботи з дітьми з порушеннями опорно-рухового апарата.
21. Особливості психофізичного розвитку дітей з порушеннями мовлення.
22. Організація корекційно-педагогічної роботи з дітьми з порушеннями мовлення.
23. Особливості психофізичного розвитку дітей з порушеннями інтелекту.
24. Психолого-педагогічна характеристика дітей з порушеннями емоційно-вольової сфери.
25. Психолого-педагогічна характеристика дітей з порушеннями інтелектуального розвитку.

2 блок

1. Шляхи впровадження інклюзивної освіти
2. Базові моделі інклюзивної освіти.
3. Нормативно-правове забезпечення корекційно-реабілітаційної допомоги в Україні.
4. Принципи корекційно-педагогічної роботи в інклюзивному навчальному закладі.
5. Рекомендації вчителям загальноосвітніх шкіл для успішної роботи з дітьми, які мають особливі освітні потреби.
6. Переваги інклюзивної освіти
7. Доступність і концепція універсального дизайну як важливі принципи інклюзивної освіти.
8. Компенсаторні та допоміжні засоби для дітей з особливостями розвитку.
9. Функції асистента вчителя: організаційні, навчально-розвивальні, діагностичні, прогностичні, консультативні.
10. Компетентності асистента вчителя: знання, уміння, особисті характеристики.
11. Формування ефективних стосунків між учителем та асистентом учителя. . Роль асистента вчителя в забезпеченні навчальних та інших потреб учнів.
12. Функції індивідуальної програми розвитку.
13. Структура індивідуальної програми розвитку.
14. Залучення батьків і залучення учнів з особливими освітніми потребами до розробки ІПР.

15. Завдання та функції контролю навчальних досягнень. Об'єкти, види, методи контролю.
16. Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів з особливими освітніми потребами початкової школи.
17. Портфоліо учня початкової школи
18. Портфоліо вчителя інклюзивного класу
19. Диференційоване викладання як засіб задоволення навчальних потреб учнів
20. Роль ПМПК у розв'язанні проблем інклюзії
21. Психолого-педагогічний супровід дитини з особливими освітніми потребами у межах інклюзивного навчання
22. Компетентність вчителів як запорука ефективності інклюзивної освіти
23. Роль сім'ї в процесі інтегрування дитини в соціокультурне середовище
24. Напрямки та форми роботи з сім'ями, що виховують дитину з особливими освітніми потребами
25. Технології соціальної реабілітації з різними категоріями осіб з обмеженими можливостями.

3 блок

1. Розкрити зміст поняття «Абілітація»
2. Розкрити зміст поняття «Адаптація (лат. *adaptare* — пристосовувати)»
3. Розкрити зміст поняття «Аномальний розвиток»
4. Розкрити зміст поняття «Індивідуальний підхід»
5. Розкрити зміст поняття «Дефект»
6. Розкрити зміст поняття «Дефектологія»
7. Розкрити зміст поняття «Дизонтогенез»
8. Розкрити зміст поняття «Олігофренопедагогіка»
9. Розкрити зміст поняття «Діагностика психічного розвитку»
10. Розкрити зміст поняття «Діяльність провідна»
11. Розкрити зміст поняття «Загальне недорозвинення мовлення»
12. Розкрити зміст поняття «Сурдопедагогіка»
13. Розкрити зміст поняття «Логопедія»
14. Розкрити зміст поняття «Затримка психічного розвитку (ЗПР)»
15. Розкрити зміст поняття «Компенсація порушення (дефекту)»
16. Розкрити зміст поняття «Комбінований мовленнєвий дефект»
17. Розкрити зміст поняття «Корекція»
18. Розкрити зміст поняття «Тифлопедагогіка»
19. Розкрити зміст поняття «Педагогічна занедбаність»
20. Розкрити зміст поняття «Соціалізація»
21. Розкрити зміст поняття «Структура дефекту»
22. Розкрити зміст поняття «Інклюзія»
23. Розкрити зміст поняття «Інтеграція»
24. Розкрити зміст поняття «Інклюзивна освіта»
25. Розкрити зміст поняття «Індивідуальна програма розвитку»

5.МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Лекції, дискусії, бесіди з тем, виступи, робота з інтернет джерелами, аналіз та інтерпретація отриманих даних, виконання практичних завдань.

6.МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

У навчальному процесі застосовуються такі методи контролю:

- **попередній, діагностичний:** спостереження за різними видами діяльності, стимулювання старанності та відповідальності у засвоєнні нових знань і навичок, творчості, самоконтролю;
- **поточний, заохочувальний:** усний діалог, доповідь, коротке повідомлення (проміжний результат);
- **тематичний, модульний:** тестування (конкретний результат на рубіжному етапі);
- **підсумковий:** складання іспиту, який можливий при позитивних оцінках за різні види роботи.

7.ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Якість засвоєння змісту навчальної дисципліни оцінюється за 100-бальною шкалою.

Поточне опитування та самостійна робота											Іспит	Сума
Модуль 1			Модуль 2									
T2	T5	МКР	T7	T9	T10	T11	T13	МКР	ПЗ	СРС	50	100
3	3	10	3	3	3	3	3	10	3	6		

Поточне оцінювання упродовж семестру:

1. Модульна контрольна робота - 20б. (2 к.р. по 10балів)
2. Практичне (семінарське) заняття - 24б. (8 пр. по 3 балів)
3. Самостійна робота 6б. :
  - а) науково-пошукові і творчі роботи:
    - реферат (захист) -1- 3 б.
    - доповідь, повідомлення (захист) -1- 2 б.
  - б) індивідуальна робота:
    - пошук матеріалів в Інтернеті -1- 2 б.
    - створення проектів -1- 2б.
  - в) конспектування тем, які подано на самостійне опрацювання -1- 2б.

На підставі отриманих впродовж семестру суми балів виставляється підсумкова оцінка.

Підсумковий контроль – іспит: 50 балів

Білет складається з трьох питань.

Перше та друге питання передбачає виявлення рівня знань студентів теоретичного характеру і оцінюється максимально по 20 балів.

Третє питання потребує короткої відповіді, котра розкриває сутність того чи іншого поняття або теоретичного положення, оцінюється максимально 10 балами.

Одержана на іспиті кількість балів додається до кількості балів набраних студентом впродовж семестру і на основі загальної суми балів ставиться семестрова оцінка в навчальний журнал, залікову відомість, залікову книжку студента.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		
		Екзамен, диференційований залік		Залік
A	90-100	5	відмінно	зараховано
B	81-89	4	дуже добре	
C	71-80		добре	
D	61-70	3	задовільно	
E	51-60		достатньо	
FX	21-50	2	незадовільно	не зараховано
F	0-20	2	незадовільно	не зараховано

8.МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Робоча програма навчальної дисципліни, опорні конспекти лекцій, електронні презентації, комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни (плани семінарських занять, методичні вказівки до практичних занять, виконання завдань самостійної роботи, перелік літератури) .

9.РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Колишкін О.В. Корекційна освіта. Вступ до спеціальності: навчальний посібник. Харків, 2020. 392с.
2. Порошенко М.А. Інклюзивна освіта: навчальний посібник. Київ: ТВО «Агнство «Україна», 2019. 300с.
3. Сергійчук О.М., Багно Ю.М., Плужник О.В. Основи корекційної педагогіки: навчально-методичний посібник. Переяслав: Видавництво, 2020. 224с.

Допоміжна:

1. Асистент учителя в інклюзивному класі: навчально-методичний посібник. Київ: ТОВ Видавничий дім «Плеяди», 2015. 172 с.
2. Бражнікова Т. О. Впровадження інклюзивної форми навчання в освітній простір закладу дошкільної освіти: компетентнісний підхід. Кропивницький: КЗ «КОШПО імені Василя Сухомлинського», 2020. 32 с.

3. Войтко В. Навчання і виховання дітей з особливими освітніми потребами: навчально-методичний посібник. Копивницький: КОППО імені Василя Стефаника, 2016. 84с.
4. Войтко В.В. Корекційно-розвиткова робота з дітьми із затримкою психічного розвитку в умовах інклюзії: дидактичне забезпечення: методичний посібник. Кропивницький: КЗ «КОППО імені Василя Сухомлинського», 2018. 52 с.
5. Войтко В. В. Методи корекційного впливу на розвиток дітей з інтелектуальними порушеннями: практикум для педагога Кропивницький: КЗ «КОППО імені Василя Сухомлинського», 2020. 40 с.
6. Павлюх В.В. Забезпечення корекційно-розвиткового супроводу навчання дітей з особливими освітніми потребами / В.В. Павлюх. Кропивницький, 2017. 44 с.
7. Порошенко М.А. Організаційно-методичні засади діяльності інклюзивно-ресурсних центрів. Київ, 2018.252с.
8. Чебоненко В.Ф., Снітко І.Ю. Психологічний супровід дітей старшого дошкільного віку. Кропивницький: КЗ «КОППО імені Василя Сухомлинського», 2019. 44 с.
9. Швед М. Основи інклюзивної освіти: підручник. Львів: Український католицький університет, 2015. 360 с.
10. Шевців З. Основи інклюзивної педагогіки. Київ: Центр учбової літератури, 2019. 239с.

10. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

http://canada-ukraine.org/ukr_Journal_V1.htm Засенко В. Сучасні проблеми теорії і практики навчання дітей з особливими потребами

http://nmcio.ippo.kubg.edu.ua/wp-content/uploads/2015/08/Osoblivi_ditu_Posibnuk_2015.pdf<http://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/35172>

Інклюзивне навчання дітей з порушеннями зору: монографія

http://canada-ukraine.org/ukr_Journal_V1.htm Колупаєва, А. Інтегративні тенденції в освіті дітей з особливими потребами в Україні

https://drive.google.com/file/d/0B5TBSEUGLeH1d3d1TFcya0NCU2M/view?resourcekey=0-G9zK1ebW4A_YwnA0MIKC6A

Концепція розвитку інклюзивної освіти

<https://www.pedrada.com.ua/news/4320-perelk-spetsalno-navchalno-literaturi-na-20172018-navchalniy-rk>

Перелік навчальних програм, підручників та навчально-методичних посібників, рекомендованих Міністерством освіти і науки України для використання в загальноосвітніх навчальних закладах для навчання дітей з особливими освітніми потребами (за нозологіями) у 2017/2018 навчальному році.

<http://er.ucu.edu.ua/handle/1/536> Швед М. Основи інклюзивної освіти.